

РЕШЕНИЕ

№ 5553

гр. София, 28.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 173 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Б.Р.

при участието на секретаря В.К.

като разгледа докладваното от Б.Р. Гражданско дело № 20231110146946 по описа за 2023 година

Производството е по общия съдопроизводствен ред на ГПК.

Образувано е въз основа на Искова молба, вх. № 7778/28.06.2023г. на РС-Враца /гр.д. № 1621/2023г. на РС-Враца, прекратено и препратено по подсъдност на Софийския районен съд/, уточнена с Молба, вх. № 277734/06.10.2023г. на СРС, подадена от „*****“ АД срещу В. П. Г..

Ищецът „*****“ АД чрез адв. А. Н. – АК-Монтана, е предявил срещу ответника В. П. Г. искове с правно основание по чл. 9, ал. 1 ЗПКр вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, чл. 79, ал. 1 ЗЗД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца във връзка със сключен между тях Договор за кредит „Виолета“ от 31.01.2022г., както следва:

- **1000,00 лева** за главница;
- **138,16 лева** за договорна лихва за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **230,28 лева** за такса „Ангажимент за фиксиран лихвен процент“ за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **55,92 лева** за неустойка за неизпълнение на задължение за предоставяне на удостоверение за настоящ адрес за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **55,92 лева** за неустойка за неизпълнение на задължение за предоставяне на удостоверение за липса на задължения по ДОПК за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **208,66 лева** за неустойка за непредоставяне на съгласие за директен дебит за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **150,00 лева** за такса за ограничаване на негативните последици при просрочие за периода 03.05.2022г.-31.01.2023г.;
- **30,84 лева** за законна лихва върху просрочените текущи задължения за периода 03.05.2022г.-31.01.2023г.;
- **41,11 лева** за законна лихва върху непогасената главница за периода 31.01.2023г.-27.06.2023г.

- **Законната лихва** върху всяка от тези суми за периода от подаването на исковата молба (28.06.2023г.) до окончателното им изплащане.

Ищецът твърди, че на 31.01.2022г. сключили с ответника Договор за кредит „Виолета“, по силата на който ищецът като заемодател предоставил в заем на ответника като заемател кредитна линия с възможност за еднократно или многократно усвояване на главница до размера на одобрения кредит, а именно 1200,00 лева. Ответникът усвоил сумата от 1200,00 лева, като при сключване на договора се съгласил изрично и доброволно да се ползва от допълнителен пакет услуги и да заплаща такси по предоставената му тарифа. Към датата на подаване на исковата молба срокът на договора бил изтекъл, но били останали неплатени суми в размерите посочени в исковата молба, като неизпълнението на определени задължения на заемополучателя водело до основание за начисляване на неустойки, такси и лихви. Отбелязва се, че вноските по кредита не са анюитетни, а главницата се дължала в края на периода на договора. В насроченото по делото публично съдебно заседание ищецът не изпраща представител. Становище се изразява в писмен вид.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът **В. П. Г.** чрез адв. Н. Р. – АК-Бургас, е подал Отговор на исковата молба, вх. № 3325/05.01.2024г. на СРС, с който оспорва предявените искове като неоснователни. Сочи, че договорът за кредит е недействителен, тъй като клаузите му са в пряко противоречие с повелителни законови норми и в разрез с добрите нрави. Изтъква, че не са представени общите условия към него, а посоченият ГПР не било ясно как е формиран и какво включва. Аргументира се противоречие с правилата за защита на потребителите. В насроченото по делото публично съдебно заседание ответникът не се явява и не изпраща представител. Становище се изразява в писмен вид.

Софийският районен съд, като взе предвид подадената искова молба, предявените с нея искове и възраженията на ответника, съобразявайки събраните по делото доказателства, основавайки се на релевантните правни норми и вътрешното си убеждение, намира следното:

Исковата молба е подадена от надлежно легитимирана страна при наличие на правен интерес, а обективизираните в нея искове са **допустими** и следва да бъдат разгледани по същество. Не са налице предпоставките за решаване на делото с неприсъствено решение или решение при признание на иска.

Съобразно нормата на чл. 154, ал. 1 ГПК доказателствената тежест по исковете с правно основание с правно основание по чл. 9, ал. 1 ЗПКр вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, чл. 79, ал. 1 ЗЗД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД е за ищеца. Същият следва да установи при условията на пълно и главно доказване, че между заемодателя и ответника е възникнало валидно правоотношение по договор за кредит, предоставянето на съответната сума на заемателя по уговорения от страните начин и задължаване на ответника да я върне, включително размера на дължимата възнаградителна лихва, както и предпоставките за възникване на задължение за плащане и размера на допълнително претендираните суми за такси и неустойки. В тежест на ищеца е да докаже, че са изпълнени задълженията за предоставяне на предварителна информация на потребителя, че е получено съгласието на потребителя за сключване на договора. В случай, че договорът е сключен от разстояние, ищецът следва да докаже, че потребителят е дал съгласието си за сключване на договора /чл. 18, ал. 1, т. 3 ЗПФУР/. В тежест на ищеца е да докаже, че клаузите на сключения договор за заем не са неравноправни, както и че ответникът е бил наясно с клаузите на договора, т.е. не е въведен в заблуждение. В тежест на ответника и при доказване на горните факти е да установи погасяване на паричното си задължение. В тежест на всяка от страните е да установи фактите и обстоятелствата, от които черпи благоприятни за себе си правни последици.

„*****“ ООД, видно от данните в Търговския регистър, който е публичен, е

преобразувано чрез промяна на правната форма във „*****“ АД, което се явява негов правоприменик.

По делото е представена заверена разпечатка на Договор за кредит „Виолета“ от 31.01.2022г. По силата на същия „*****“ ООД е отпуснало на В. Г. кредитна линия до размер от 1200,00 лева, като последният се е задължил да я върне съгласно погасителен план, ведно с другите дължими по договора суми. Договорът е сключен по реда на ЗПФУР. Съгласно изричните норми на чл. 18, ал. 1, т. 3, ал. 2 и ал. 3 ЗПФУР при договори за предоставяне на финансови услуги от разстояние доставчикът е длъжен да докаже, че е получил съгласието на потребителя за сключване на договора. Всяка уговорка, предвиждаща прехвърляне на тежестта за доказване на този факт върху потребителя, е нищожна (чл. 18, ал. 4 ЗПФУР). За доказване на изявления, отправени съгласно този закон, се прилага чл. 293 ТЗ, а за електронни изявления – ЗЕДЕУУ. Съгласно чл. 2, ал. 1 ЗЕДЕУУ електронно изявление е словесно изявление, представено в цифрова форма чрез общоприет стандарт за преобразуване, разчитане и визуално представяне на информацията. Електронен документ е електронно изявление, записано върху магнитен, оптичен или друг носител, който дава възможност да бъде възпроизвеждано (чл. 3, ал. 1 ЗЕДЕУУ). Писмената форма се смята за спазена, ако е съставен електронен документ (чл. 3, ал. 2 ЗЕДЕУУ). Възпроизвеждането на електронния документ върху хартиен носител не променя характеристиките му. Съгласно чл. 18, ал. 3 ЗПФУР изявленията, направени чрез телефон, друго средство за гласова комуникация от разстояние, видеовръзка или електронна поща, се записват със съгласието на другата страна и имат доказателствена сила за установяване на обстоятелствата, съдържащи се в тях. Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 1 ЗЕДЕУУ, която препраща към чл. 3, т. 10 от Регламент (ЕС) № 910/2014, електронен подпис е всяка информация в електронна форма, добавена или логически свързана с електронното изявление, за установяване на неговото авторство. Разпоредбата на чл. 13, ал. 4, изр. 1 ЗЕДЕУУ придава значение на подписан документ само на този електронен документ, към който е добавен квалифициран електронен подпис. По делото не се твърди, нито се установява, че процесният договор за кредит е подписан с квалифициран електронен подпис. Разпоредбата обаче допуска страните да се съгласят в отношенията помежду им да придадат на обикновения електронен подпис стойността на саморъчен. В тази насока е налице уговорка в чл. 3 от Договора, според който заемателят декларира, че преди подписване на договора е получил на телефона си код, с който подписва договора за заем и същият има действието на обикновен електронен подпис. С въвеждането му се приема, че договорът е подписан от потребителя с обикновен електронен подпис на всяка страница.

Факт е, че ответникът е оспорил общо действителността на договора за заем. При липса на заявено признание на сключването на договора от страна на ответника обаче не са налице процесуални предпоставки за отпадане на необходимостта ищецът да докаже пълно и главно фактите, възложени в негова доказателствена тежест, включително сключването на договора за заем. Действително съдът може да обяви известни факти за ненуждаещи се от доказване при отделяне на спорното от безспорното с доклада на делото (чл. 146, ал. 1, т. 4 от ГПК), но това съдът може да стори само при наличие на съвпадащи си твърдения на двете страни за същите факти, а не при липса на такива от една от страните, респективно при липса на изрично оспорване на фактите от другата страна, на която се противопоставят по делото от насрещната. Следователно съдът може да обяви известни факти за ненуждаещи се от доказване не поради липса на изрично тяхно оспорване от другата страна, а само при съвпадащи си твърдения на страните относно фактите, не и мълчание на една от тях по отношение на твърдени от другата такива (арг. от чл. 153 и чл. 175 от ГПК). Ето защо еднакво спорни са, поради което се нуждаят и от доказване, както тези твърдени от едната страна факти по делото, които другата изрично е оспорила, така и тези твърдени от едната страна факти, по които другата не е взела никакво становище. Именно поради това нормата на чл. 154, ал. 1 от ГПК не придава никакво правно значение на обстоятелството, дали

страната е оспорила изрично или мълчаливо (с неявяването си по делото, с неподаването на отговор, с невземането на становище или с липсата на изрично оспорване) твърдял от другата страна правнорелевантен факт, тъй като и в двата случая страната, която черпи изгодни правни последици от него, следва да го докаже, защото е спорен, и то пълно и пряко. Поради това в случая е без правно значение дали ответникът изрично е оспорил или не валидното сключване на договора за потребителски кредит. След като той не ги е признал изрично или поне от изявленията му е ясно изводимо такова признание, то съдът нито може да предполага, нито може да ги приеме за безспорни между страните по смисъла на чл. 153 от ГПК. В този смисъл е и практиката на съдилищата – р.452/30.03.2020г.-в.гр.д.2497/2019г.-ОС-Пловдив, р.1523/30.11.2017г.-в.гр.д.2545/2017г.-ОС-Пловдив.

От страна на ищеца не са ангажирани никакви доказателства ответникът да е дал съгласието си за сключване на договора за заем, включително, че от негова страна е въведен някакъв код за потвърждение. Наличните разпечатки от съответната система на ищеца, включително информацията за личните данни на ответника, не съдържат и не съставляват нито доказателство за въведен авторизационен код, нито за дадено от потребителя съгласие с клаузите на договора във вида, представен по делото. Наред с това те съдържат данни за действия от страна на ищеца, съответно преразказани от негови служители/сътрудници хипотетични контакти с ответника, които нямат доказателствена стойност. При това положение, доколкото не се установява при условията на пълно и главно доказване между страните по делото да е сключен договор за заем със съдържание, съобразно посоченото от ищеца, то основанията на него искове принципно следва да бъдат отхвърлени, като е безпредметно да бъдат обсъждани останалите доводи в подкрепа или срещу дължимостта им.

Съгласно чл. 23 ЗПКр, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Според настоящия съдебен състав това решение се прилага и за случаите, в които се стига до извод за цялостна недоказаност на облигационно отношение между страните при параметрите, заявени от ищеца в исковата молба, но е установено, че на потребителя все пак е отпусната парична сума. Това е така, тъй като при житейски аналогичната хипотеза на установена недействителност на договора потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Ако тази недействителност се установи в производство по предявен иск по чл. 79 ЗЗД, съдът следва да установи с решението си дължимата сума по приетия за недействителен договор за потребителски кредит, доколкото ЗПКр е специален закон по отношение на ЗЗД и в цитираната разпоредба на чл. 23 ЗПКр е предвидено задължението на потребителя за връщане на чистата сума по кредита. Ако се приеме, че установяването на дължимостта на чистата сума по получения кредит и осъждането на потребителя за нейното връщане следва да се извърши в отделно производство по предявен иск с правно основание чл. 55 ЗЗД, то би се достигнало до неоснователно обогатяване за потребителя, предвид изискуемостта на вземането по недействителен договор, в частност при нищожен договор за потребителски кредит и/или позоваване от страна на потребителя на изтекла погасителна давност. Това би противоречало на принципа за недопускане на неоснователно обогатяване, в какъвто смисъл е и въвеждането на разпоредбата на чл. 23 ЗПКр в специалния закон. В този смисъл е и практиката на Върховния касационен съд – р.50259/12.01.2023г.-гр.д.3620/2021г.-IIIг.о., р.50174/26.10.2022г.-гр.д.3855/2021г.-IVг.о., р.60186/28.11.2022г.-т.д.1023/2020г.-Iг.о. Видно от платежното нареждане на л.16 от гр.д. № 1621/2023г. на РС-Враца, по сметка на ответника е преведена сумата от 1000,00 лева, което е потвърдено и от заключението на вещното лице по изслушаната по делото съдебно-счетоводна експертиза, което съдът кредитира изцяло. От тази сума следва да се приспаднат заплатените от ответника 80,00 лева /л.67/, като така по реда на чл. 23 ЗПКр **ответникът следва да върне на ищеца сумата от 920,00 лева. Всички останали искове са неоснователни следва да се отхвърлят.**

По разноските:

Съгласно чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК, право на разноски има само страната, в полза на която е постановен съдебният акт. Съобразно изхода от спора право на разноски имат и двете страни.

В полза на ищеца и съобразно изхода от спора следва да се присъдят разноски в размер на **770,32 лева**.

Ответникът нито е доказал, нито е претендирал разноски, поради което такива не му се следват.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА В. П. Г., ЕГН *****, с постоянен адрес в град Враца и настоящ адрес в град София, да заплати на „*****“ АД, ЕИК *****, със седалище в град София, правоприменник на преобразуваното „*****“ ООД, ЕИК *****, на основание чл. 23 ЗПКр, сумата от **920,00 лева**, представляваща чистата стойност - получени от потребителя – ответник суми във връзка с Договор за кредит „Виолета“ от 31.01.2022г., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба /28.06.2023г./ до окончателното ѝ изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** предявения иск за горницата над **920,00 лева** до пълния му предявен размер от **1000,00 лева**.

ОТХВЪРЛЯ предявените от „*****“ АД, ЕИК *****, със седалище в град София, правоприменник на преобразуваното „*****“ ООД, ЕИК *****, срещу **В. П. Г.**, ЕГН *****, с постоянен адрес в град Враца и настоящ адрес в град София, искове с правно основание по чл. 9, ал. 1 ЗПКр вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, чл. 79, ал. 1 ЗЗД, чл. 92 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за осъждане на ответника да заплати на ищеца във връзка със сключен между тях Договор за кредит „Виолета“ от 31.01.2022г., както следва:

- **138,16 лева** за договорна лихва за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **230,28 лева** за такса „Ангажимент за фиксиран лихвен процент“ за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **55,92 лева** за неустойка за неизпълнение на задължение за предоставяне на удостоверение за настоящ адрес за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **55,92 лева** за неустойка за неизпълнение на задължение за предоставяне на удостоверение за липса на задължения по ДОПК за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **208,66 лева** за неустойка за непредоставяне на съгласие за директен дебит за периода 03.04.2022г.-31.01.2023г.;
- **150,00 лева** за такса за ограничаване на негативните последици при просрочие за периода 03.05.2022г.-31.01.2023г.;
- **30,84 лева** за законна лихва върху просрочените текущи задължения за периода 03.05.2022г.-31.01.2023г.;
- **41,11 лева** за законна лихва върху непогасената главница за периода 31.01.2023г.-27.06.2023г.;
- **Законната лихва** върху всяка от тези суми за периода от подаването на исковата молба (28.06.2023г.) до окончателното им изплащане.

ОСЪЖДА В. П. Г., ЕГН *****, с постоянен адрес в град Враца и настоящ адрес в град София, да заплати на „*****“ АД, ЕИК *****, със седалище в град София, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **770,32 лева**, представляваща съдебни разноски в производството пред районния съд (гр.д. № 46946/2023г. на СРС).

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба, подадена чрез Софийския районен съд в двуседмичен срок от съобщението.

Решението, на основание чл. 7, ал. 2 ГПК, да се съобщи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____